

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **Honební společenstvo Poštorná-Háje**, se sídlem Břeclav, J. Moláka 13, zast. JUDr. Ing. Martinem Florou, Dr., advokátem se sídlem Brno, Lidická 57, proti žalovanému: **Městský úřad Břeclav, odbor životního prostředí**, se sídlem Břeclav, nám. T. G. M. 3, zast. doc. JUDr. Ing. Milanem Pekárkem, CSc., se sídlem Brno, Stamicova 18, o ochranu před nezákonným zásahem, o kasační stížnosti a) žalovaného a b) HS Poštorná, uplatňujícího práva osoby zúčastněné na řízení, proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 2. 2008, č.j. 29 Ca 136/2006 - 72,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalovaného **se zamítá**.
- II. Kasační stížnost Honebního společenstva Poštorná **se odmítá**.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2400 Kč k rukám jeho právního zástupce, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalovaný shora označený rozsudek Krajského soudu v Brně, jímž mu byla k žalobcem podané žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu uložena povinnost obnovit zápis registrace Honebního společenstva Poštorná – Háje k datu 9. 6. 2005 a dále oznámit Českému statistickému úřadu v souladu s § 20 odst. 3 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (dále jen „zákon o myslivosti“) vznik

Honebního společenstva Poštorná – Háje k datu 9. 6. 2005. Krajský soud vycházel z následujícího skutkového stavu:

Dne 14. 4. 2003 doručil přípravný výbor žalobce žalovanému návrh na registraci Honebního společenstva Poštorná – Háje (dále jen „HS Poštorná – Háje“). Paralelně s řízením o registraci žalobce probíhalo před žalovaným rovněž řízení o tom, zda již existující HS Poštorná přizpůsobilo v zákonné lhůtě své poměry novému zákonu. Obě honební společenstva přitom vázala svou existenci k týmž honebním pozemkům a částečně se překrývaly i jejich členské základny. Teprve po právní moci konečného správního rozhodnutí deklarujícího zánik HS Poštorná pro nesplnění zákonných podmínek stanovených v § 69 odst. 2 zákona o myslivosti (rozhodnutí Ministra zemědělství ze dne 29. 3. 2005, čj. 7239/25, kterým byl zamítnut rozklad HS Poštorná proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 13. 12. 2004, čj. 19742/04-1623 a čj. 27200/04-16230) rozhodl žalovaný dne 9. 6. 2005 o registraci žalobce (rozhodnutí čj. MUBR 674/2004 OŽP-Sf). Žalobce byl zaregistrován u Českého statistického úřadu a bylo mu přiděleno identifikační číslo. V souladu s § 20 odst. 2 zákona o myslivosti zaslal žalovaný žalobci jedno vyhotovení stanov HS Poštorná – Háje a seznam členů tohoto společenstva.

Proti rozhodnutí žalovaného o registraci HS Poštorná – Háje podal odvolání Bc. M. Š., zástupce HS Poštorná, ve kterém tvrdil, že s ním žalovaný nejednal jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním takto jednat měl. Na základě tohoto odvolání Krajský úřad Jihomoravského kraje rozhodnutí žalovaného o registraci žalobce zrušil podle § 59 odst. 3 správního řádu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (rozhodnutí ze dne 9. 11. 2005, čj. JMK 28945/2005/OŽP-Ho). Krajský úřad dospěl k závěru, že městský úřad vedl řízení v rozporu s § 33 odst. 2 správního řádu, podle kterého je správní orgán povinen dát účastníkům řízení možnost, aby se před vydáním rozhodnutí mohli vyjádřit k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, případně navrhnout jeho doplnění. Toto právo nemohl uplatnit účastník řízení Bc. M. Š., kterého musel městský úřad považovat za účastníka řízení podle § 14 odst. 1 správního řádu, protože se tento dne 5. 5. 2003 k řízení jako účastník přihlásil a v době vydání rozhodnutí nebylo o odmítnutí přiznání postavení účastníka řízení pravomocně rozhodnuto.

V mezidobí, dne 10. 6. 2005, vydal Městský soud v Praze rozsudek (č.j. 5 Ca 125/2005-60), kterým bylo výše uvedené rozhodnutí ministra zemědělství ve věci HS Poštorná zrušeno. Ministr zemědělství následně zrušil i všechna předchozí rozhodnutí vydaná ve věci HS Poštorná.

V pokračujícím správním řízení o registraci HS Poštorná - Háje žalobce navrhl, aby žalovaný řízení usnesením zastavil. Podle zákona o myslivosti nemá být o registraci honebního společenstva vedeno správní řízení. Příslušný orgán buď registraci provede, nebo její provedení odmítne. V prvním případě nevydává rozhodnutí, registraci nově vzniklému honebnímu společenství pouze oznámí zasláním stanov a seznamu členů. K registraci žalobce, a tím i jeho vzniku, došlo dne 9. 6. 2005, pokud o tom bylo vydáno správní rozhodnutí, bylo toto nadbytečné a „právem bylo žalovaným zrušeno“. Důvod pokračování v řízení odpadl registrací žalobce a proto je na místě řízení zastavit.

Od vydání rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 9. 11. 2005 neučinil žalovaný vůči žalobci žádný procesní úkon.

Dopisem ze dne 8. 12. 2005, čj. MUBR 674/2004 OŽP-Sf, oznámil žalovaný Českému statistickému úřadu podle § 25 odst. 4 zákona o myslivosti zánik žalobce a jeho výmaz z rejstříku honebních společenstev.

Poté, co se o uvedeném dopisu žalobce dozvěděl, napadl jeho odeslání žalobou na ochranu před nezákonným zásahem. Výmaz žalobce z rejstříku honebních společenstev je podle něj faktickým úkonem podle § 25 odst. 4 zákona o myslivosti, v daném případě však pro takový postup nebyly splněny zákonem vyžadované podmínky. Pokud jde o rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 9. 11. 2005, považuje žalobce jeho výrok za správný, byť z jiných důvodů, než které se uvádí v odůvodnění tohoto rozhodnutí. Rozhodnutí o registraci žalobce ze dne 9. 6. 2005 bylo podle jeho názoru vydáno nadbytečně (srov. rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 5 Ca 166/2004-35) a jeho existence či neexistence nemůže cokoli změnit na skutečnosti, že žalobce vznikl. Zrušení rozhodnutí o registraci odvolacím orgánem proto nemohlo vést k zániku žalobce. Zánik honebního společenstva nastává sice podle § 25 odst. 1 zákona o myslivosti dnem výmazu z rejstříku honebních společenstev, zániku však podle téhož ustanovení předchází jeho zrušení s likvidací. V případě žalobce žádný ze zákonem stanovených důvodů pro zrušení nenastal, nemohlo proto dojít ani k jeho zániku. Jelikož důsledky zásahu v době podání žaloby stále trvaly, navrhl žalobce, aby Krajský soud v Brně přikázal obnovit stav před odesláním dopisu žalovaného ze dne 8. 12. 2005, čj. MUBR 674/2004 OŽP-Sf, a před výmazem žalobce z rejstříku honebních společenstev.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl krajský soud k závěru o důvodnosti podané žaloby a uložil žalovanému povinnost obnovit zápis registrace Honebního společenstva Poštorná – Háje k datu 9. 6. 2005 a dále oznámit Českému statistickému úřadu v souladu s § 20 odst. 3 zákona o myslivosti vznik Honebního společenstva Poštorná – Háje k datu 9. 6. 2005. Soud dospěl k závěru, že postupem žalovaného došlo k přímému zásahu do práv žalobce, jakož i že se jednalo o zásah nezákonný. K registraci, a tím i vzniku žalobce jako honebního společenstva, došlo dne 9. 6. 2005. Ke stejnému dni zapsal žalovaný žalobce do rejstříku honebních společenstev, a také oznámil vznik žalobce jakožto honebního společenstva, jeho název a sídlo v zákonné lhůtě Českému statistickému úřadu ve smyslu § 20 odst. 3 zákona o myslivosti. Další postup žalovaného, který o registraci vydal též rozhodnutí, byl podle soudu nadbytečný. Ani uvedené rozhodnutí, ani rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, kterým bylo toto zrušeno, již ale nemohla zasáhnout do procesu vzniku a registrace žalobce. Bez toho že by žalovaný postupoval podle § 25 zákona o myslivosti, které upravuje zrušení a zánik honebního společenstva, případně podle jiného zákona (např. č. 128/2000 Sb.) vymazal žalovaný postupem nemajícím zákonný podklad žalobce z rejstříku honebních společenstev a tuto skutečnost oznámil Českému statistickému úřadu. Tímto jednáním podle soudu upřel žalovaný žalobci postavení právnické osoby vzniklé na základě zákona o myslivosti. Zásah žalovaného spočívající ve výmazu žalobce z rejstříku honebních společenstev a v informování Českého statistického úřadu o této skutečnosti je tedy rozporný se zákonem a soud proto ve smyslu § 87 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb.,

soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), zakázal žalovanému pokračovat v porušování žalobcova práva a přikázal zároveň obnovit stav před zásahem.

K žádosti zástupce HS Poštorná, aby toto společenství mohlo vystupovat v řízení jako osoba zúčastněná, krajský soud uvedl, že v daném řízení (o nezákonném zásahu) toto § 34 odst. 1 s. ř. s. neumožňuje. V předmětné věci nejde o řízení proti rozhodnutí správního orgánu ani o řízení na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Nepřichází proto v úvahu, že by HS Poštorná mohlo být dotčeno na svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, jak má na mysli citované ustanovení. Navíc nebylo HS Poštorná ani účastníkem řízení ve věci registrace žalobce.

Rozsudek krajského soudu napadl žalovaný [dále jen „stěžovatel a)“] kasační stížností z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky spatřuje v tom, že soud posuzoval případ dogmaticky a výhradně z hlediska procesních ustanovení zákona o myslivosti, jmenovitě té jeho části, která se týká vzniku honebního společenstva, a to ještě jen ustanovení některých. Zatímco dnes není podle stěžovatele pochyb, že žalovaný neměl rozhodovat o registraci žalobce ve správním řízení, v době rozhodování správního orgánu na tuto otázku nepanovaly jednoznačné názory, o čemž svědčí i skutečnost, že nadřízené orgány ve správním řízení o registraci žalobce pokračovaly. Za podstatné pro danou věc nicméně stěžovatel a) považuje zejména závěr soudu, že registrací žalobce a oznámením jeho vzniku Českému statistickému úřadu žalobce vznikl. Jestliže později došlo ke zrušení správního rozhodnutí o registraci, nemůže to mít podle soudu vliv na trvající existenci HS Poštorná – Háje. Zcela bez povšimnutí však krajský soud ponechal druhou stránku případu.

Ze zákona o myslivosti ve vztahu k honebnímu společenstvu vyplývá, že jeho vznik je spojen se vznikem honitby. I když zákon výslovně neříká, že bez honitby nemůže společenstvo vzniknout, vyplývá to ze skutečnosti, že bez areálu honebních pozemků, který by mohl být uznán jako honitba, nemá existence honebního společenstva žádný smysl. Uvedené potvrzují ustanovení § 19 odst. 1 písm. b), odst. 4 a 5 zákona o myslivosti. Vznik honebního společenství bez honitby tedy není možný, ať už by k němu došlo registrací formou správního rozhodnutí nebo registrací bez správního rozhodnutí. V daném případě v katastrálním území, ve kterém má existovat a vykonávat právo myslivosti žalobce, již od roku 1993 existovalo a existuje (soudní řízení, které by prokázalo opak, dosud neskončilo) HS Poštorná. Je pravda, že pokud jde o toto druhé (z hlediska doby svého vzniku však první) honební společenstvo, vznikly kolem jeho existence pochybnosti v souvislosti s účinností nového zákona o myslivosti. Stejně nesprávně jako v případě žalobce rozhodoval žalovaný již předtím ve správním řízení o tom, zda se HS Poštorná přizpůsobilo novému zákonu či nikoli a toto společenstvo zrušil. Na základě opravných prostředků však správní soud toto rozhodnutí zrušil a v současné době není toto řízení ukončeno. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o zrušení HS Poštorná, vzniklého v roce 1993, kterému byla v předmětném areálu pozemků již tehdy uznána honitba, bylo zrušeno a řízení, v němž by se mělo definitivně rozhodnout, zda existuje či nikoli, dosud neskončilo, je podle stěžovatele třeba mít za to, že existuje. Z uvedeného pak vyplývá, že v době, kdy žádal o registraci žalobce, nemohl mít potřebné pozemky, aby mu mohla být honitba uznána. Nesplňoval tedy tento zákonný předpoklad vzniku honebního

společenstva. Pokud bylo přesto zaregistrováno, nemohl mít tento faktický úkon – jak žalobce i krajský soud sami zdůrazňují, nešlo o správní rozhodnutí, aby mohla platit presumpce jeho správnosti – žádný právní účinek.

Jestliže pak dodatečně žalovaný svou chybu napravil a dal pokyn k výmazu registrace, uvedl tím evidenční stav do souladu se stavem právním. Podle stěžovatele a) tedy není pravda, že svým úkonem upřel žalobci postavení právnické osoby. Žalobce pro získání tohoto postavení nikdy nesplňoval jednu ze zákonem stanovených podmínek, a to areál pozemků v rozsahu minimální výměry pro uznání honitby. I kdyby zůstal rozsudek krajského soudu pravomocný, nemůže stěžovatel uznat honitbu HS Poštorná – Háje, protože tytéž pozemky, které ve svém návrhu na uznání honitby uvádí toto společenstvo, jsou součástí honitby uznané již v roce 1993 HS Poštorná. Tento stav bude trvat nejméně do doby, než bude definitivně rozhodnuto v řízení o existenci HS Poštorná, a v případě, že toto bude úspěšné, i potom. Žalobce tedy bude honebním společenstvem bez honitby.

Závěrem projevil stěžovatel a) nesouhlas s názorem krajského soudu vysloveným v souvislosti s rozhodnutím o nepřipuštění HS Poštorná do řízení jako osoby zúčastněné, podle kterého nemůže být HS Poštorná na svých právech dotčeno. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně navrhl, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek ve smyslu § 107 s. ř. s., neboť vykonáním uložené povinnosti před tím, než skončí řízení před Městským soudem v Praze o správní žalobě ve věci HS Poštorná, se situace výrazně zkomplikuje.

Proti rozsudku krajského soudu podalo kasační stížnost rovněž HS Poštorná, které se v řízení před krajským soudem neúspěšně domáhalo postavení osoby zúčastněné na řízení [dále též „stěžovatel b)“]. Zde podrobně rekapituluje vývoj správních a soudních řízení, která napadenému rozsudku předcházela. Od roku 1993 je HS Poštorná registrováno jako existující právní subjekt s uznaným právem honitby. *De iure* tak není přípustné, aby na totožné honitbě vykonával právo myslivosti jakýkoliv jiný subjekt, navíc mnohdy s totožnými deklarovanými členy. *De facto* by na základě rozhodnutí soudu vznikly nenavratitelné škody z hlediska péče o zvěř a vegetaci v dané honitbě, příp. k jejich absolutnímu zničení. Dle názoru stěžovatele b) předcházela provedené registraci HS Poštorná – Háje k datu 9. 6. 2005 nezákonný zásah správního orgánu do práv HS Poštorná, kdy vedoucí odboru životního prostředí MÚ Břeclav oznámil stěžovateli b) dopisem ze dne 12. 4. 2005 zánik HS Poštorná dle § 25 odst. 4 zákona o myslivosti Českému statistickému úřadu, a to i přesto, že HS Poštorná splnilo zákonné podmínky § 69 odst. 2 cit. zákona. Jiné důvody pro oznámení zániku HS Poštorná nebyly. Samotný akt registrace HS Poštorná – Háje považuje stěžovatel b) za nezákonný, neboť pozemky údajných členů HS Poštorná – Háje jsou součástí honitby Poštorná, která nepřestala existovat. Rovněž stěžovatel b) proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení a současně navrhl, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Ke kasační stížnosti žalovaného se vyjádřil žalobce přípisem ze dne 1. 5. 2008. Je přesvědčen, že zákon o myslivosti připisuje registraci a zápisu honebního společenstva do rejstříku honebních společenstev zcela jednoznačně konstitutivní, právotvornou povahu. Pokud správní orgán dospěje v řízení o registraci k závěru, že honební společenstvo disponuje potřebnou rozlohou honebních pozemků a jeho registraci provede, nelze podle žalobce účinky provedené registrace dodatečně měnit ani negovat neformálním postupem, jenž zvolil žalovaný. Uvedené podle žalobce vyplývá z § 20 odst. 3 ve spojení s § 25 odst. 1 zákona o myslivosti. Konstitutivní povahu zápisu do rejstříku společenstev lze podle něj dovodit i z § 19 odst. 2 a § 20a odst. 2 občanského zákoníku o vzniku a zániku právnických osob a koresponduje i s právní povahou, kterou má zápis do příslušných rejstříků u jiných typů právnických osob (sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., obchodní společnosti založené podle obchodního zákoníku).

Žalovaný naproti tomu zjevně připisuje provedené registraci pouze deklaratorní charakter, neboť zápis honebního společenstva do rejstříku má podle něj význam toliko jako evidenční zobrazení stavu právního. Pouze tak lze podle žalobce vysvětlit tvrzení žalovaného, že výmaz žalobce z rejstříku byl pouze uvedením evidenčního stavu do souladu se stavem právním. V této souvislosti poukázal žalobce na rozpornost návrhu žalovaného v řízení před krajským soudem, žádal-li zamítnutí žaloby, místo jejího odmítnutí (neboť žalobce podle jeho názoru neexistuje). Totéž pak platí také pro petit kasační stížnosti, ve které se stěžovatel a) domáhá zrušení napadeného rozsudku a zastavení řízení namísto jeho zrušení a odmítnutí návrhu podle § 110 odst. 2 s. ř. s. S ohledem na další procesní úkony žalovaného v řízení před krajským soudem je žalobce toho názoru, že jejich skutečným účelem je prodlužování stávajícího faktického stavu, kdy na pozemcích ve vlastnictví členů žalobce vykonává právo myslivosti Bc. M. Š. To platí i pro návrh žalovaného, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Pokud jde o tvrzení uvedená v kasační stížnosti týkající se vazby registrace společenství na uznání honitby, uvedl k tomu žalobce, že vznik společenstevní honitby je vázán na výsledek zcela samostatného řízení o uznání honitby, které je vedeno podle § 29 zákona o myslivosti, přičemž platí, že honitbu lze uznat jen pro takového držitele, který je existující osobou. Registrace společenství tedy musí předcházet uznání společenstevní honitby. V případě žalobce bylo toto řízení zahájeno dnem podání návrhu na registraci žalobce, když přípravný výbor HS Poštorná – Háje v souladu s § 18 odst. 1 zákona o myslivosti současně s návrhem na registraci navrhl, aby žalovaný vydal rozhodnutí o uznání společenstevní honitby Poštorná – Háje. Žalovaný řízení o této otázce přerušil rozhodnutím ze dne 10. 7. 2003, čj. 1150/03-206/Sf, do doby ukončení řízení o registraci žalobce právě s odůvodněním, že registrace společenství musí uznání honitby předcházet. Toto řízení je přerušeno dodnes. Registrace byla provedena dne 9. 6. 2005, žalovaný však neučinil v řízení o uznání honitby žádný další právní úkon, přestože důvody přerušení řízení dávno pominuly a přestože se žalobce pokračování řízení opakovaně domáhal. Je proto podle žalobce s podivem, pokud žalovaný ve své kasační stížnosti tvrdí, že honitbu Poštorná – Háje nemůže uznat, a hrozí, že žalobce bude honebním společenstvem bez honitby. Takovéto předjímání obsahu budoucího rozhodnutí v dosud neskončeném řízení považuje žalobce pro činnost správního orgánu přinejmenším za neobvyklé.

Pokud žalovaný v kasační stížnosti tvrdí, že na honebních pozemcích členů žalobce, které se mají stát součástí honitby Poštorná – Háje, existuje v současné době honitba, jejímž držitelem je existující HS Poštorná, není toto tvrzení podle žalobce pravdivé. HS Poštorná podle něj zaniklo k 31. 3. 2003 poté, co neuvedlo své stanovy do souladu se zákonem o myslivosti, navíc výměra pozemků ve vlastnictví jeho členů nedosáhla 500 ha. HS Poštorná není v současné době zapsáno do rejstříku honebních společenstev a neexistuje, což žalovaný na dotaz žalobce potvrdil ve svých sděleních ze dne 18. 8. 2006, čj. MUBR 44 052/2006, a ze dne 22. 2. 2007, čj. MUBR 13 666/2007. Spolu se zánikem HS Poštorná zanikla podle § 69 odst. 2 zákona o myslivosti i honitba Poštorná.

Podle žalobce není rovněž pravdivé tvrzení stěžovatele a), že by právo myslivosti na honebních pozemcích ve vlastnictví členů žalobce v současné době vykonávalo HS Poštorná. Odhlédne-li žalobce od skutečnosti zániku tohoto společenstva platí, že žalovaný, resp. někteří jeho zaměstnanci, z důvodů, o kterých může žalobce pouze spekulovat, dlouhodobě umožňují, aby na těchto pozemcích lovil a přivlastňoval si ulovenou zvěř Bc. M. Š. jako fyzická osoba. Přitom stěžovatel a) s Bc. Š. od 21. 11. 2002 současně jedná i jako s honebním starostou HS Poštorná, ačkoliv byl ještě před zánikem společenství jeho valnou hromadou dne 13. 12. 2002 z této funkce odvolán a do funkce byl zvolen pan K. F.

Žalobce nakonec zpochybnil argumentaci stěžovatele a) pokud jde o rozhodnutí soudu nepřibrat HS Poštorná do řízení jako osobu zúčastněnou. Z uvedeného rozhodnutí je zřejmé, že jeho důvodem bylo omezení institutu osoby zúčastněné na řízení pouze na řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, resp. na řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Žalobce proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 20 odst. 2 zákona o myslivosti pokud orgán státní správy myslivosti nezjistí důvod k odmítnutí registrace, provede registraci a zašle zmocněnci přípravného výboru jedno vyhotovení předložených stanov a seznamu členů, na nichž vyznačí den registrace.

Podle § 20 odst. 3 citovaného zákona vzniká honební společenstvo dnem registrace. Ke stejnému dni zapíše orgán státní správy myslivosti honební společenstvo do rejstříku honebních společenstev. Vznik honebního společenstva, jeho název a sídlo oznámí orgán státní správy myslivosti do 7 dnů ode dne registrace Českému statistickému úřadu.

Podle § 20 odst. 4 zákona o myslivosti odmítne orgán státní správy myslivosti zapsat honební společenstvo do rejstříku a uznat společenstevní honitbu, jestliže

- a) celková výměra honebních pozemků ve vlastnictví osob uvedených v seznamu členů nedosahuje výměry stanovené tímto zákonem pro vznik společenstevní honitby,
- b) předložené stanovy nesplňují podmínky podle § 19 odst. 6 písm. a).

Podle § 20 odst. 5 zákona o myslivosti doručí orgán státní správy myslivosti rozhodnutí o odmítnutí registrace honebního společenstva zmocněnci přípravného výboru.

Podle § 25 odst. 1 zákona o myslivosti zaniká honební společenstvo dnem výmazu z rejstříku. Zániku honebního společenstva předchází jeho zrušení s likvidací. Honební společenstvo se zrušuje

- a) dnem zániku společenstevní honitby,
- b) uplynutím doby, na kterou bylo založeno,
- c) dnem uvedeným v rozhodnutí valné hromady o zrušení honebního společenstva, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato; rozhodnout o zrušení lze pouze tak, aby nejpozději v den zrušení zanikla smlouva nájmu honitby, je-li uzavřena,
- d) rozdělením nebo sloučením s dalším honebním společenstvem. V tomto případě se likvidace neprovádí.

Podle § 25 odst. 4 zákona o myslivosti oznámí orgán státní správy myslivosti zánik honebního společenstva do 7 dnů od výmazu Českému statistickému úřadu.

Podle § 82 odst. 1 s. ř. s. se může každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu, trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování.

O věci uvažil Nejvyšší správní soud takto:

Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je nutno pod pojmem zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. rozumět „aktivní úkony správních orgánů nebo jiných součástí veřejné správy v rámci výkonu veřejné moci, související většinou s výkonem správní činnosti. Jde o úkony neformální, pro které mohou a nemusí být stanovena pravidla, např. faktické pokyny (typicky v dopravě), bezprostřední zásahy (při ohrožení, při demonstraci, příkazy ke zjednání nápravy), zajišťovací úkony atd. Jedná se tedy obecně o úkony, které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto jsou závazné pro osoby vůči nimž směřují“ (Podle rozsudků ve věcech č. j. 3 As 52/2003 - 278, ze dne 1. 12. 2004 a č. j. 2 Afs 17/2003 - 54, ze dne 3. 6. 2004, www.nssoud.cz.)

Výmaz honebního společenstva z rejstříku honebních společenství předpokládá zrušení takového společenstva s likvidací. Ke zrušení může dojít ze čtyř v zákoně taxativně vypočtených důvodů, konkrétně zánikem společenstevní honitby, uplynutím doby, rozhodnutím valné hromady o zrušení honebního společenstva nebo rozdělením (sloučením) společenstva s dalším honebním společenstvem. K žádné z uvedených skutečností předvídaných v § 25 zákona o myslivosti v daném případě nedošlo, přesto správní orgán s odvoláním na toto ustanovení zákona žalobce z rejstříku honebních společenstev vymazal a fakticky tak ukončil jeho existenci, navíc aniž by jej o tomto svém kroku byl jen informoval.

Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu, pokud posoudil výše popsané jednání žalovaného jako nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Výmaz žalobce z rejstříku honebních společenstev je za daných okolností nutno odmítnout jako naprosto nezákonný, vykazující znaly krajní libovůle a porušující veškeré zásady správního řízení [vedle zákonnosti (§ 2 odst. 1 správního řádu) zejména zásadu právní jistoty (§ 2 odst. 3 správního řádu) a předvídatelnosti rozhodování ve veřejné správě (§ 2 odst. 4 správního řádu)]. Není rovněž pochyb, že předmětný faktický úkon žalovaného byl zaměřen přímo proti žalobci, že žalobce jím byl přímo zkrácen na svých právech a že zásah v době podání žaloby trval. Závěr krajského soudu o existenci nezákonného zásahu, jakož i z něj vyplývající povinnost žalovaného obnovit zápis žalobce v rejstříku honebních společenstev, resp. oznámit vznik žalobce Českému statistickému úřadu ke dni 9. 6. 2005, shledal proto Nejvyšší správní soud zcela opodstatněnými, důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tudíž není dán.

Byť by bylo možné na výše uvedeném přestat, považuje Nejvyšší správní soud za nutné pojednat rovněž o dalších právních otázkách, které v souzené věci vyvstaly a nebyly dle jeho názoru dosud uspokojivě zodpovězeny. Zejména jde o otázku vydávání či nevydávání rozhodnutí o registraci honebního společenství.

Podle žalobcem dovolávaného rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2004, č. j. 5 Ca 166/2004 - 35, „*zákon správnímu orgánu ukládá (nezjistí-li důvody pro odmítnutí registrace) registraci ,provést‘ nikoli o registraci ,rozhodnout‘. Dle mínění soudu tak nelze dovodit, že o registraci honebního společenstva je zapotřebí vydávat rozhodnutí ve správním řízení a že k registraci dojde až právní mocí takového rozhodnutí... Citované ustanovení § 20 odst. 2 zákona ani neukládá vydat rozhodnutí o registraci, ani neváže vyznačení dne registrace na stanovy a seznam členů na ,právní moc rozhodnutí o registraci‘. Rovněž ustanovení § 20 odst. 3 zákona stanoví, že honební společenstvo vzniká dnem registrace, nikoli ,dnem právní moci rozhodnutí o registraci‘.“ Pro úplnost soud poukázal na to, že „*odlišným způsobem předmětný zákon upravuje např. odmítnutí registrace (o němž je s ohledem na § 20 odst. 5 zákona zapotřebí vydat rozhodnutí), či uznání honitby (v § 18 ukládá orgánu státní správy myslivosti vydat rozhodnutí o uznání honitby, v § 29 stanoví příslušnost k vydání rozhodnutí o uznání honitby, upravuje i náležitosti tohoto rozhodnutí a stanoví důsledky právní moci rozhodnutí o uznání honitby).*“*

S uvedenou úvahou Městského soudu v Praze Nejvyšší správní soud souhlasí. Navíc je toho názoru, že ke stejnému závěru lze dospět rovněž interpretací *e rationae legis*. Řízení zahájené návrhem přípravného výboru honebního společenstva na svou registraci je z povahy věci správním řízením, jehož jediným účastníkem je navrhovatel. Při splnění zákonem vyžadovaných podmínek, tj. že celková výměra honebních pozemků dosahuje výměry stanovené zákonem a předložené stanovy splňují zákonné podmínky, je totiž prakticky vyloučeno, aby kladným vyřízením návrhu, tj. registrací navrhovatele, došlo k přímému dotčení práv třetích osob (§ 27 odst. 2 správního řádu). Vydávání samostatného správního rozhodnutí v těchto případech se proto jeví jako nedůvodné, resp. nadbytečné. Naproti tomu v případě, kdy správní orgán návrhu na registraci nevyhoví, je vydání správního rozhodnutí žádoucí, neboť se jím potenciálně zasahuje do veřejných

subjektivních práv navrhovatele, a je na místě umožnit mu proti takovému rozhodnutí brojít opravnými prostředky ve správním, případně soudním řízení.

Je rovněž třeba přisvědčit názoru žalobce, podle něhož má zápis honebního společenstva do rejstříku honebních společenstev konstitutivní účinky. Zápisem do rejstříku je založena právní subjektivita společenstva; účelem vedení rejstříku tedy není pouhá evidence honebních společenstev, jak implicitě dovozuje žalovaný.

Shrne-li Nejvyšší správní soud výše uvedené, je na místě uzavřít, že o registraci honebního společenstva je orgán státní správy myslivosti povinen vést standardní správní řízení, jehož jediným účastníkem je přípravný výbor honebního společenstva a jehož výstupem je podle okolností buď registrace navrhovatele a jeho zápis do rejstříku honebních společenstev, nebo správní rozhodnutí, jímž správní orgán registraci navrhovatele odmítne.

Ani situace, jež nastala v projednávaném případě, pak podle názoru Nejvyššího správního soudu nemůže na výše uvedeném ničeho změnit, neboť v době, kdy byl žalobce zaregistrován, HS Poštorná neexistovalo a nedisponovalo tedy jakýmkoliv právy, na kterých by mohlo být rozhodnutím o registraci žalobce přímo dotčeno. Veškeré námitky stěžovatele a) týkající se nedostatku podmínek pro registraci žalobce je proto třeba odmítnout jako neopodstatněné a účelové. Pokud tedy krajský úřad – k odvolání Bc. Š. – rozhodnutí městského úřadu o registraci žalobce zrušil s odůvodněním, že odvolatel měl být účastníkem řízení, postupoval v rozporu se zákonem, stejně jako žalovaný v prvním stupni, pokud vydal o registraci žalobce správní rozhodnutí. Došlo-li pak následně ke zrušení rozhodnutí deklarujících zánik HS Poštorná, bude – bez ohledu na okolnosti rozhodné pro původní řízení o přizpůsobení jeho poměrů novému zákonu – nutno v pokračujícím řízení zohlednit skutečnost, že v mezidobí byl ve vztahu k téže honitbě zaregistrován žalobce a podle toho v řízení postupovat a rozhodnout.

Ze všech uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadou podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a kasační stížnost stěžovatele a) proto zamítl v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou.

K osobě stěžovatele b) je pak třeba uvést, že jí byla důvodně krajským soudem odepřena účast na řízení jako osoby zúčastněné, neboť tento institut je soudním řádem správním upraven pouze ve vztahu k řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.) a řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu (§ 79 a násl. s. ř. s.). V řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu (§ 82 a násl. s. ř. s.) je účast osoby zúčastněné na řízení z povahy věci vyloučena. Kasační stížnost stěžovatele b) proto Nejvyšší správní soud odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. jako návrh podaný osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

Žalobce měl ve věci plný úspěch, náleží mu proto vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení před soudem důvodně vynaložených (§ 60 odst. 1 s. ř. s.), a to konkrétně náklady na jeden úkon právní služby podle § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996

Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve výši 2100 Kč a dále 300 Kč na náhradě hotových výdajů advokáta podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky, celkem tedy 2400 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit žalobci do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. října 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu